

Titel: BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Jens Holt (1945-05-19)

Citation: "BREV TIL: Louis Hjelmslev FRA: Jens Holt (1945-05-19)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds:
https://tekster.kb.dk/text/lh-texts-kapsel_024-shoot-workidacc-1992_0005_024_Holt_1220.pdf (tilgået 05. august 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Jens Holt,

JENS HOUT professor, dr. phii, den 19-nis.j 1945. GrenaavejSo - Aarhus

Kære Hjelmslev, Tak for dit brev, som jeg modtog igår. Jeg skal ikke nægte at jeg havde været lidt utålmodig. Jeg var ved at skulle til at rykke dig for svar, men tænkte at du havde nok haft vægtige grunde til din tøven; mest var jeg bekymret for at du skulde være syg, en formodning som altså viste sig at være berettiget, let glæder mig at høre at du nu er rask igen. Du skal også have tak for dine smukke tanker rettet mod min familie. Ja, det var snart en hel afdeling vi havde i tysker-nes klør. For resten blev en morbroder til mig, apoteker i Christiansfeldt, taget kort før kapitulationen. Hans søn blev taget sidste sommer midt under sin studenterexamen. Men alle vore er da Gud ske lov sluppet med livet. Paul er nu vendt hjem fra Sverrig. Han er sluppet meget nådigt. Også min nevø fra Hald præstegård er kommet hjem fra Sverrig. Han kom da ikke længere end til Frøslev. Men han slap mindre nådigt. Han havde været med i en gruppe til modtagelse av våben fra England, og i arresten hær i Århus var han genstand for tottur, 5 1/2 times gennemptrygling, hvorefter han fik lov til at ligge i 14 dage uden lægetilsyn. Men nu er han da heldigvis kommet over det. Min fætter fra Christiansfeldt har fået tuberkulose av opholdet i Neuengamme. Men der er jo sa mange andre som har mistet en eller flere av deres kære. Jeg synes du skulde have disse oplysninger, fordi jeg ved at du har tænkt på dem. Også tak for lykønskningen med professorudnævnelserne. Du kan være ganske tryg. Jeg har endda fået udnævnelser- esbrevet. Ud- nævnelserne er gyldig fra 1.april; og i midten av april fik jeg

2

da gagen.

Dine bemærkningel- om trykningen av min semantik kom meget å propos. Jeg havde netop dagen før faet en forespørgsel fra redaktionen av Acta Jutlandica desangående. Det med at jeg gerne skulde kunne citere dine teorier efter udgivne avhand- linger betragter jeg som langt vigtigere end forpligtelserne o over for Acta. Jeg vilde aldrig inklade mig pa at omtale din utrykte opfattelse uden din udtrykkelige bemyndigelse dær- til. Jeg har også selv den fornemmelse at arbejdet endnu ikke er helt trykfærdigt. Jeg har således endnu ikke udarbejdet nogetsomhelst endeligt. Men jeg var ganske i samme situation i foråret 1943 med Etudes d'aspect. Jeg vil da, såvidt det o er muligt, lade min avbandling vente. Jeg har netop faet at •• ° vide at Kruger gerne vilde have lidt mere plads. Kar også Carlsbergfondet spillede ind i mine overvejelser, skyldtes det at jeg pa daværende tidspunkt mente at matte sikre mig en ny bevilling til efteråret, da jeg endnu ikke havde profeesorud- nævnelserne. Der var ikke knyttet nogen klavsul til bevillingen. Ku er imidlertid dette moment faldet bort, og nu har jeg vel næppe chancer for at få en sådan bevilling. Naturligvis stiller selve de videnskabelige problemer sig noget anderledes for mig idag end da jeg skrev til dig. Ikke at jeg i- væsentlig grad har ændret synspunkter, men sagen står vist noget klarere for mig nu. Jeg har lavet en - ganske vist endnu foreløbig - opstilling av temaklasserne og har opstillet de danske underordnende konjunktioners system, ligesom en opstil- ling av det danske præpositionssystem er næsten færdig. Det vil være klog taktik at begynde med opstillingen av de 'lukkede* klasser, altså dem der er tematiserede morfemer, for dærfra at skride til opstillingen av de 'åbne* klasser., de egentlige no- minaltæmaer. Jeg skulde dærfor egentlig først have opstillet pronominerne-, men av nysgærrighed, for at se om der er virkelige chancer for et resultat, giver jeg mig nu i kast med de danske adjektiver. Hvordan den inddeling jeg kommer til forholder sig til den traditionelle er ganske ligegyldigt for mig, benævnelserne av klasserne er et spørgsmål om hvad. der er praktisk. Jeg kalder ganske roligt præpositioner de lo tæmaer til, ad, efter, av, fra, i,pa,hos,ved,med, der alle traditionelt regnes for præp. De

3

2. har ganske vist andre relationer end den at styre kasus, nemlig at kunne stå som 'præverbium', at kunne stå 'adverbielt'. I disse tre relationer har vi deres definition (foruden det at de * 1 ' er morfemløse). Om man kan anvende de traditionelle navne, ef ganske avhængigt av forholdene de forskellige steder. Man undgår ikke et virkeligt alvorligt forsøg på at opstille hele temain- ventaret i klasser. Hærtil regner jeg kun de ikke-deriverede tæmaer. Derivatione og kompoåtion må behandles for sig. Det jeg tilsigter er en definition av radikalerne. I d'e morfemløse klasser lægges styrelsen til grund, i klasserne der har morfemer lægges morfemerne til grund; og jeg er glad ved at se at du ikke har forladt defektiveringingen, Jeg ved ikke hvor man ellers skal gøre av vokativ, hvis man ikke kan stille den samen med interjektionerne. Voka- , . . ° O tiv indgår dog ikke i styrelse, eller du mener maske at den ind- ° O gar i styrelse med imperativ - dog næppe, vokativen står jo ganske parentetisk uden for bade nexus og junktion. Men dersom du ser anderledes pa det, er jeg særdeles lydhør. Jeg skyder altså bol- den over til dig. Du har ret i at der ikke er nogen forskel mellem forholdet mellem roden togijitøttl by/g/ud og nominet bud og mellem ro- den stor og stor-hed. de er-begge deriverede av roden. Jeg regner med følgende grupper nominaltæmaer: 1) bøšet i grad m.m. adj., 2) bøjet i genus, numerus, kasus, årti- kel: mobilier (ven, venindem, lupus,lupaj en kommando- et kommando). 3) genus,numerus, kasus: pronominer. De danske proprier er nært beslægtede med pronominer, men adskiller sig fra dem ved at bøjes i mase. og fem. (Hans-Hansine;, adskiller sig fra mobilieme ved at mangle artikel. A) artikel, numerus, kasus: subst., 5) numerus, kasus: personalier, 6) genus,kasus: numeralier, 1) artikel,kanas:

unica, 8j kasus: situativer (om-omme,ud-ude-ud.enj. Jeg anerkender kun 6 subordinative konjunktioner i dansk: end, som, at, skønt, mens, nar definerede som + , -, o, +-, - + og \$/-. Hvis du ønsker yderligere kommentar, er jeg villig.

4

løvrigt hår jtgh jeg haft det som du. Det hår hå i t siden sidst© efterår været meget svært at koncentrere sig om videnskabeligt arbejde. Verdensbegivenhederne optog sindet. Dærfør har jeg været plaget av megen træthed. men nu er det som man vagner til nyt liv, ikke mindst gør udsigterne til at komme i forbindel- se med omvermdenen at humøret stiger. Befrielsen var'én strålende dag. Vi samledes, i hele rækken og fejrede den i folkeligt fællesskab. fakkeltoget til englæn- dernevar meget festligt. Begivenhederne på 'Bornholm lagde så lidt dæmper på humøret, men jeg ser fremtiden imøde med fortrøst- o ° _ ning også m.hs.til dét spørgsmål. Bu har vel bemærket at Stader er blevet valgt til rektor for dét nye år. Jeg skal hilse dig fra ham (vi spiser frokost sammen ■ hver dag hær pa universitetet}, han længes efter at h're din mening om hans foredrag- om strukturel litteraturvidenskab. Sørensen (vor slavist} er hjemkommet frå frøslev og skal op til.konferens efter sommerferien. Kar hans konferens er av- sluttet vilde jeg sikkert gerne-se at hans avhandling bliver trykt. Hvorfor det skal udsættes, skal du ikke®. spørge om. Til slut en hjertelig hilsen også fra min kone (som nu er helt rask) til jer begge -Hvor er det dejligt, at være friel

De venligste hilsener fra din'hengivne